

A SZÁMVITELI SZAKMA JÖVŐJE A DIGITALIZÁCIÓ TÜKRÉBEN

Dr. Török Martina Zsófia, főiskolai docens

Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem, Pénzügy és Számvitel Kar, Számvitel Tanszék

email cím: torok.martinazsofia@uni-bge.hu

Absztrakt

A tanulmány célja a számviteli szakma digitalizáció által kiváltott átalakulásának bemutatása és értelmezése. A technológiai fejlődés – különösen a mesterséges intelligencia, a robotizáció és a felhőalapú rendszerek – alapjaiban változtatják meg a számviteli folyamatokat. A kutatás szakirodalmi áttekintésre, nemzetközi trendekre és hazai adatokra támaszkodik, különös figyelmet fordítva a kis- és középvállalkozások digitális helyzetére. A tanulmány bemutatja a digitalizáció nyújtotta lehetőségeket, mint a hatékonyság és stratégiai szerep növekedése, ugyanakkor rávilágít a kockázatokra is, a munkahelyek automatizációjára és az adatbiztonsági kihívásokra. A tanulmány javaslatokat fogalmaz meg az oktatás, vállalati gyakorlat és szabályozás területén annak érdekében, hogy a számviteli szakma sikeresen alkalmazkodjon a digitális jövőhöz. A következtetések szerint a számviteli szakma nem szűnik meg, új szerepkörök és kompetenciák mentén alakul át. A technológiai eszközök támogatják az adatalapú döntéshozatalt, míg az emberi tényező továbbra is kulcsszerepet játszik az értelmezésben. A sikeres alkalmazkodás feltétele az oktatás modernizálása, a vállalati digitális beruházások ösztönzése és a szakmai szabályozás naprakésszé tétele.

1. Bevezetés

A 21. század elején zajló technológiai forradalom a gazdaság szinte minden területére hatással van, így a számviteli szakma sem maradhatott érintetlen. A digitalizáció és a digitális transzformáció egyre jelentősebb szerepet tölt be a vállalatok működésében, az adatkezeléstől kezdve az adminisztratív feladatokon át egészen a stratégiai döntéstámogatásig. A mesterséges intelligencia, a felhőalapú számvitel, a big data elemzés vagy éppen a blokklánc technológia megjelenése alapjaiban formálja át a hagyományos számviteli munkaköröket és kompetenciákat.

Mindez komoly kihívás elé állítja a szakembereket, oktatási intézményeket és vállalkozásokat egyaránt. Felmerül a kérdés: hogyan változik meg a számviteli szakember szerepe a digitalizáció tükrében? Mely készségek válnak elsődlegessé a jövőben? Vajon a technológiai fejlődés lehetőséget vagy fenyegetést jelent a szakmára nézve?

A tanulmány célja, hogy átfogó képet adjon a számviteli szakma előtt álló kihívásokról és lehetőségekről a digitalizáció kontextusában. Ennek keretében bemutatja a legfontosabb technológiai változásokat, elemzi azok hatását a számviteli munkafolyamatokra, és értékeli a szakmai kompetenciák átalakulását. A kutatás fókuszában tehát nem csupán a technológiai eszközök, hanem azok humán és strukturális vonatkozásai is állnak.

A számviteli szakma a digitalizáció korszakába lépett. Ebben az átmenetben nem csupán technológiai eszközök megjelenése zajlik, hanem a szakmai szerepek átalakulása és a digitalizáció katalizálta szervezeti-mentális változások is. A COVID-19 járvány felgyorsította ezt a folyamatot, amikor a fejlett országokban a digitális számvitel válik a standarddá. A hagyományos adatrögzítő és adminisztratív tevékenységek automatizálása felszabadítja a szakembereket az értékteremtő, elemző és kontrollfunkciók erősítésére. A tanulmány célja átfogó képet alkotni arról, hogy milyen technológiák formálják a számvitelt, milyen új készségeket igényel, hogyan változik az oktatás és a szervezeti kultúra, és melyek a folyamatok legfontosabb kockázatait és jövőképei.

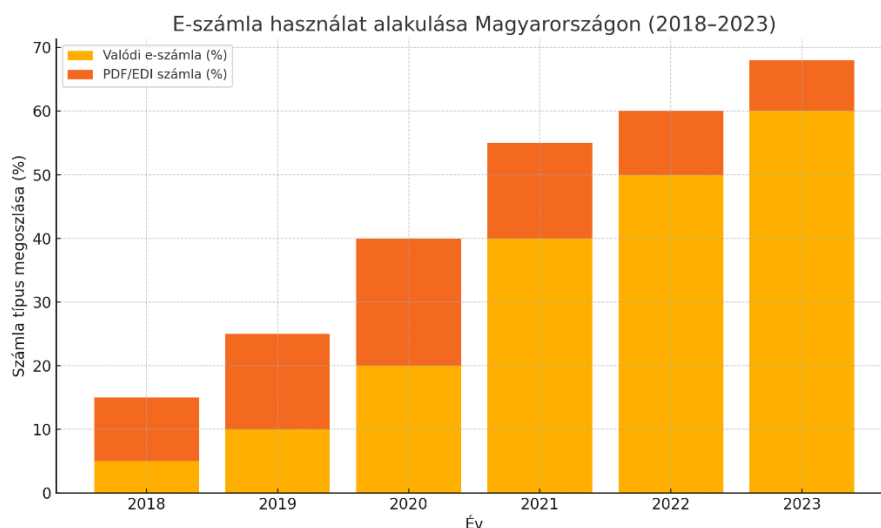
2. A digitalizáció fogalma a számvitelben

A digitalizáció a számviteli szakma egyik legjelentősebb átalakító erejévé vált az elmúlt évtizedben. A fogalom nem csupán a papíralapú adatok digitális formába való átvitelét jelenti, hanem a teljes számviteli folyamat újra szervezését digitális eszközök, platformok és rendszerek segítségével (Barreto et al., 2025). A digitalizáció következtében a számviteli tevékenységek már nem elsősorban manuális adatbevitelre és dokumentumkezelésre épülnek, hanem valós idejű adatfeldolgozásra, automatizált kontrollingra, valamint mesterséges intelligencia által támogatott döntéstámogatásra. A digitalizáció túlmutat az egyszerű technológiai fejlesztéseken, és a könyvelés, számvitel szerepét is újra definiálja a vállalati értékteremtésben (Hegedűs, 2019).

A digitális transzformáció (*digital transformation*) tágabb értelemben nemcsak technológiai, hanem szervezeti és kulturális változást is feltételez. A számviteli rendszerek digitalizálása ma már kiterjed az integrált vállalatirányítási rendszerek (ERP-k), a felhőalapú számvitel (*cloud accounting*), a big data elemzési módszerek, valamint a gépi tanulási és mesterséges intelligencia algoritmusok használatára is (Kanaparthi, 2024). A blokklánc-technológia (blockchain) révén pedig a tranzakciók hitelesítése és átláthatósága is új dimenzióba lép, különösen az auditálási folyamatokban.

A számviteli digitalizáció egyik fő célja a pontosság növelése és az emberi hibák minimalizálása mellett az adatok gyorsabb és hatékonyabb feldolgozása. Például a robotizált folyamatautomatizálás (*Robotic Process Automation, RPA*) lehetővé teszi az ismétlődő feladatok automatikus végrehajtását, így a könyvelők és pénzügyi szakemberek nagyobb hangsúlyt fektethetnek az értéknövelő, elemző jellegű munkára (Bleiber et al., 2023). A számvitel így egyre inkább stratégiai szerepet tölt be, és a szakma fókusza a riportálásról és adminisztrációról az üzleti döntéstámogatásra helyeződik át.

Fontos azonban megkülönböztetni a digitalizáció különböző szintjeit. Míg egyes vállalkozások csupán digitális eszközöket használnak a meglévő folyamatok megtartása mellett (pl. online számlázás, e-nyilvántartások), mások teljes digitális transzformáción mennek keresztül, amely új munkafolyamatokat, szerepköröket és kompetenciákat igényel. A digitalizáció tehát nem csupán technológiai fejlődés, hanem paradigmaváltás is a számviteli szakmában, amely hosszú távon meghatározza annak jövőjét.

1. ábra: E-számla használat alakulása Magyarországon (2018-2023)

Forrás: saját szerkesztés KSH és NAV adatok alapján

3. A digitalizáció hatása a számviteli feladatokra

A digitalizáció alapjaiban változtatja meg a számviteli tevékenységek jellegét, struktúráját és a kapcsolódó munkafolyamatokat. A hagyományosan papíralapú és manuálisan végzett feladatokat – mint például a bizonylatok rögzítése, könyvelése, adóbevallások készítése – egyre inkább automatizált rendszerek végzik, gyakran valós időben, emberi beavatkozás nélkül (Barreto et al., 2025). E technológiai fejlődés a számviteli szakemberek szerepét is újra definiálja: a technikai végrehajtásról a stratégiai elemzés és döntéstámogatás irányába tolódik el. A manuális adatrögzítés helyét átvette az automatizált feldolgozás, miközben nőtt az elemzési és riportálási igény (Tóth, 2021).

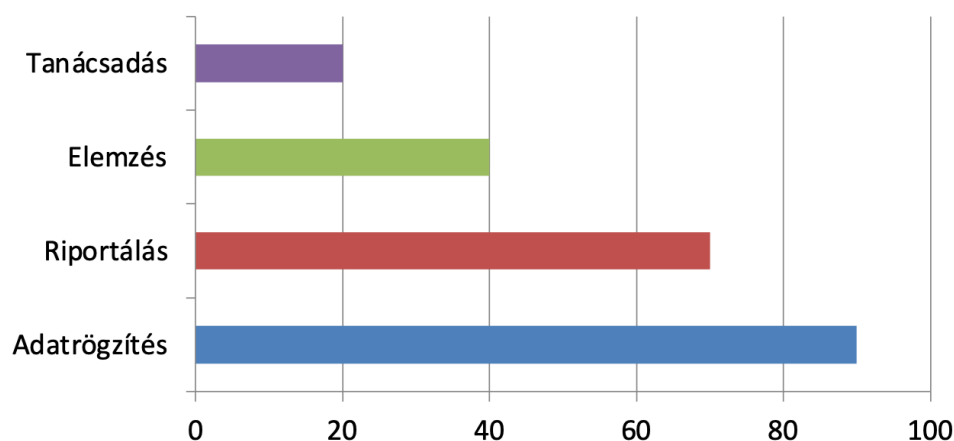
A digitális eszközök elsősorban a rutinszerű, ismétlődő jellegű számviteli feladatokat váltják ki. A robotizált folyamatautomatizálás (Robotic Process Automation – RPA) lehetővé teszi a számlák rögzítésének, egyeztetéseinek, bérszámfejtésnek vagy éppen a számlázásnak az automatikus végrehajtását (Bleiber & Tóth, 2023). A mesterséges intelligencia (AI) és gépi tanulás segítségével pedig már nemcsak az adatbevitel válik gyorsabbá és hibamentesebbé, hanem az elemzés és előrejelzés is fejlettebbé válik. Az ilyen rendszerek képesek kiértékelni a pénzügyi mutatókat, kimutatni anomáliákat vagy akár prediktív elemzést készíteni a cash-flow alakulásáról.

A digitális átállás újfajta szemléletet is követel meg a számviteli szakmától. A hangsúly az adatfeldolgozásról az adatértelmezésre helyeződik át, és a számviteli munka a vállalati döntéshozatal integrált részévé válik. A felhőalapú számviteli rendszerek (cloud-based accounting systems) például lehetővé teszik, hogy a pénzügyi adatok valós időben hozzáférhetőek és értelmezhetőek legyenek, így gyorsabb és megalapozottabb üzleti döntések születhetnek (Kanaparthi, 2024). A digitális környezet ugyanakkor nagyobb transzparenciát és követhetőséget is biztosít, ami a könyvvizsgálat és megfelelés szempontjából kiemelt jelentőségű.

Fontos kiemelni, hogy a digitalizáció nem csupán eszköz- vagy platformváltást jelent, hanem a munkafolyamatok és felelősségi körök újra definiálását is. A klasszikus könyvelői szerepkör helyett egyre inkább adatelemzői, kontrolleri és tanácsadói szerepek kerülnek előtérbe. Ennek eredményeként olyan új munkakörök jönnek létre, mint például az „adat vezérelt pénzügyi szakértő” (*data-driven financial analyst*) vagy a „digitális könyvvizsgáló” (*digital auditor*), akik képesek a technológiai eszközöket integrálni a pénzügyi riportálás és vállalati stratégiaalkotás folyamataiba (Awang et al., 2022).

Ugyanakkor a digitalizáció bevezetése nem minden szervezetben történik egyforma mértékben. A kis- és középvállalkozások (KKV-k) esetében gyakran hiányzik a megfelelő pénzügyi és humán erőforrás az átálláshoz, míg a nagyvállalatokban már komplex, integrált rendszerek működnek. Ez a különbség a számviteli munka színvonalában és szervezettségében is megmutatkozik. A digitális eszközökkel való ellátottság mellett tehát kulcsfontosságú a szervezeti kultúra és a munkatársak technológiai nyitottsága is.

Összefoglalva elmondható, hogy a digitalizáció nem szünteti meg a számviteli szakmát, hanem annak természetét formálja át. A hangsúly a technikai kivitelezésről a magasabb szintű értelmezésre, kontrollra és tanácsadásra tevődik át. A jövő számviteli szakembere tehát nem egyszerű adatkezelő, hanem a digitális környezethez alkalmazkodni képes stratégiai partner lesz.

2. ábra: Az AI alkalmazása a számviteli tevékenységekben

Forrás: Karbon, Moss Adams, 2024

4. A szakmai profil és kompetenciák átalakulása

A digitalizáció nemcsak a számviteli folyamatokat változtatja meg, hanem alapjaiban formálja át a számviteli szakemberek szerepét és a szükséges kompetenciák körét is. A hagyományos könyvelői munkakörök – amelyek korábban elsősorban az adatrögzítésre, bizonylatok feldolgozására és jogszabályi megfelelésre fókuszáltak – ma már egyre inkább kiegészülnek technológiai, elemzői és tanácsadói feladatokkal (Bleiber & Tóth, 2023).

Az új digitális környezetben a számviteli szakembereknek képesnek kell lenniük különböző technológiák – például felhőalapú rendszerek, mesterséges intelligencia, RPA, adatelemzési eszközök – használatára, értelmezésére és integrálására a mindennapi munkába. Az egyszerű

adatbevitel és szintetikus könyvelés helyett egyre nagyobb hangsúlyt kap az analitikus gondolkodás, az üzleti intelligencia rendszerek alkalmazása és a stratégiai szintű döntéstámogatás (Kanaparthi, 2024).

A szakirodalom több kutatása is rávilágít arra, hogy a digitalizáció hatására a „jövő könyvelője” többé nem csupán technikai végrehajtó, hanem tanácsadó, elemző és technológiai közvetítő szerepkört tölt be. Egy 2022-es kutatásban Awang és munkatársai megállapították, hogy a jövő számviteli szakemberei esetében a következő képességek kulcsfontosságúak lesznek:

- digitális írástudás és IT-rendszerek ismerete,
- adatelemzési készségek (különösen Excel, Power BI, Python-alapok),
- kritikai gondolkodás,
- problémamegoldó készség,
- kommunikációs és együttműködési képesség.

A digitális környezet megköveteli az „élethosszig tartó tanulás” szemléletét is, hiszen a technológia folyamatos fejlődése állandó kompetenciafejlesztést tesz szükségessé (Szép, 2022). Ennek megfelelően az oktatási intézményeknek is alkalmazkodniuk kell: a hagyományos számviteli képzések mellett egyre inkább teret kapnak a pénzügyi adatelemzés, az IT-biztonság és az adatvizualizáció tananyagok.

A kompetenciák átalakulása ugyanakkor új karrierlehetőségeket is megnyit a pénzügyi szakemberek előtt. A szakmában egyre gyakrabban jelennek meg új munkakörök, mint például:

- digitális pénzügyi kontroller,
- adat vezérelt pénzügyi tanácsadó,
- automatizációs specialista,
- digitális compliance szakértő.

Ugyanakkor kihívást jelenthet az idősebb generáció technológiai hátránya, valamint a kis- és középvállalkozásoknál tapasztalható kompetenciahiány. Mindez rámutat arra, hogy nemcsak egyéni szinten, hanem szervezeti és rendszer szinten is szükség van felkészülésre a digitalizált számviteli környezetre.

5. Lehetőségek és kockázatok

A számvitel digitalizációja számos lehetőséget kínál mind az egyéni szakemberek, mind a szervezetek számára. Ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni azokat a kockázatokat sem, amelyek a gyors technológiai fejlődésből, az emberi tényezők változásából és a jogszabályi környezet lemaradásából fakadnak. Ez a fejezet ezen előnyöket és veszélyeket tekinti át strukturált módon.

5.1. Lehetőségek

Az egyik legfontosabb előny, hogy a digitalizáció révén a számviteli folyamatok gyorsabbá, hatékonyabbá és pontosabbá válnak. Az automatizáció segítségével az adatrögzítés, egyeztetés és dokumentumkezelés ideje jelentősen csökken, így a szakemberek több időt fordíthatnak magasabb szintű, elemző vagy stratégiai jellegű feladatokra (Bleiber & Tóth, 2023). Ez

nemcsak a termelékenységet növeli, hanem csökkenti az emberi hibák előfordulásának valószínűségét is.

A digitális rendszerek – különösen az ERP és felhőalapú könyvelési rendszerek – lehetővé teszik a valós idejű adathozzáférést és riportálást. Ez jelentősen javítja a vezetői döntéshozatalt, mivel az adatok naprakészek, könnyen elemezhetők és vizualizálhatók. Emellett a mesterséges intelligencia-alapú eszközök – például előrejelző modellek vagy családetekciós algoritmusok – képesek felismerni rejtett összefüggéseket, amelyek emberi észleléssel nehezen észrevehetők (Kanaparthi, 2024).

A digitalizáció következményeként a számviteli szakma értéke is nőhet a vállalati hierarchiában. A könyvelők és kontrollerek egyre inkább stratégiai partnerré válnak, akik támogatják a vállalat hosszú távú céljait. Egy nemzetközi kutatás (Awang et al., 2022) szerint a jövő könyvelőitől nemcsak technikai ismereteket, hanem üzleti intelligenciát, rendszerszintű gondolkodást és kommunikációs készségeket is elvárnak a munkáltatók.

Végül, a digitalizáció a munkavégzés helyére és idejére is pozitív hatással van. A felhőalapú rendszerek lehetővé teszik a távmunkát, ami rugalmasságot biztosít a munkavállalóknak, és növeli a munka–magánélet egyensúlyát. Ez különösen vonzó lehet a fiatalabb generációk számára, akik digitálisan kompetensek és értékelik az önálló munkavégzés lehetőségét.

5.2. Kockázatok

Bár a digitalizáció előnyei sokrétűek, nem elhanyagolhatóak a hozzá kapcsolódó kockázatok sem. Az egyik legsúlyosabb probléma a munkahelyek automatizáció általi megszűnése vagy átalakulása. Számos kutatás (World Economic Forum, 2023) figyelmeztet arra, hogy az ismétlődő, manuális jellegű könyvelői pozíciók egy része fokozatosan eltűnik, és csak azok a szakemberek tudnak talpon maradni, akik képesek új készségeket elsajátítani.

További kockázatot jelent az adatbiztonság és a kiberbiztonság kérdése. A digitalizált könyvelési rendszerek ugyan hatékonyak, de egyúttal ki is vannak téve a kiber támadásoknak, adatszivárgásnak vagy zsarolóvírusoknak. A pénzügyi adatok érzékenysége miatt különösen fontos a megfelelő adatvédelmi és IT-biztonsági szabványok alkalmazása (Szép, 2022).

A technológiai fejlődés egyenlőtlenül oszlik meg a piacon. Míg a multinacionális vállalatok már magas fokon automatizált rendszerekkel dolgoznak, addig a kis- és középvállalkozások gyakran lemaradnak az eszközbeszerzésben, humán erőforrásban és képzésekben. Ez digitális szakadékot eredményezhet a piaci szereplők között, amely hosszú távon gazdasági egyenlőtlenségekhez vezethet (Poser, 2021).

Egy további probléma a jogi és etikai szabályozás lemaradása. A mesterséges intelligencia által készített könyvelési döntések, automatikus riportok vagy adóbevallások felelősségi kérdése gyakran nem egyértelmű. Ki felel egy AI által hibásan készített pénzügyi jelentésért? Az ilyen kérdések ma még gyakran megválaszolatlanok, és komoly dilemmát jelentenek a szakmában.

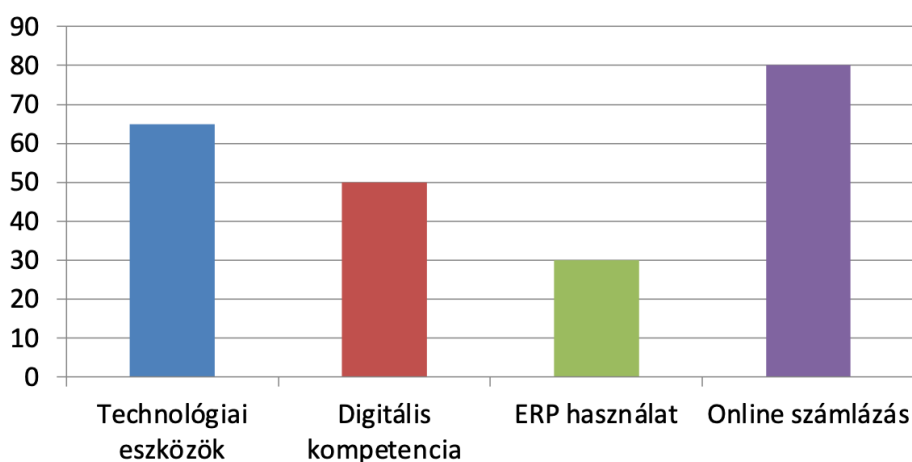
6. Hazai és nemzetközi trendek

A számvitel digitalizációja globális jelenség, amely országonként eltérő ütemben és mélységben valósul meg. A fejlett gazdaságokban – mint például Németország, az Egyesült Királyság vagy Hollandia – a digitalizáció már az automatizálás és mesterséges intelligencia szintjén tart, míg más országokban, köztük Magyarországon is, inkább az alapfolyamatok digitalizálása, a dokumentumkezelés és a riportálás korszerűsítése van fókuszban (Poser, 2021). A nemzetközi trendek közül kiemelkedő példát nyújt a skandináv országok gyakorlata, ahol a teljes adózási és számviteli folyamat digitálisan integrált a hatóságok rendszereivel. Svédországban például a vállalati pénzügyi adatok automatikusan, valós időben továbbítodnak a NAV megfelelőjéhez, csökkentve a kézi adminisztrációt és az adathibák esélyét. Hasonlóan, a nagy nemzetközi auditcégek (pl. Deloitte, PwC, EY) is fejlett adat vezérelt auditmegoldásokat alkalmaznak, amelyek mesterséges intelligenciával és big data elemzéssel támogatják a könyvvizsgálatot (Kanaparthi, 2024).

Magyarországon az utóbbi években több fontos lépés történt a számvitel digitalizációja terén. Az Online Számla rendszer bevezetése (2018) és folyamatos fejlesztése jelentős digitalizációs áttörést hozott az adóhatósági adatszolgáltatásban. Ez a rendszer nemcsak az adóellenőrzés hatékonyságát növelte, hanem a vállalkozásokat is arra ösztönözte, hogy könyvelési rendszereiket összekapcsolják digitálisan a NAV rendszerével (Szép, 2022).

A Budapesti Gazdasági Egyetem és a Pannon Egyetem hallgatói körében végzett szakdolgozati kutatások alapján megállapítható, hogy a digitalizációval kapcsolatos attitűdök pozitívak, különösen a fiatalabb korosztályban. Ugyanakkor több dolgozat is felhívja a figyelmet arra, hogy a kis- és középvállalkozásoknál (KKV-k) gyakran hiányzik a szükséges technológiai tudás, eszközpark és motiváció az átállás végrehajtásához (Poser, 2021; Szép, 2022).

Egy 2023-as magyar kutatás szerint a digitalizáció jelenléte szoros összefüggést mutat a vállalat méretével és iparági sajátosságaival: a nagyvállalatok jellemzően több erőforrást fektetnek be ERP-rendszerekbe, felhőalapú megoldásokba és adat vezérelt riportálásba, míg a kisebb cégek még mindig gyakran Excel-alapú, manuális könyvelést használnak (Bleiber & Tóth, 2023).

3. ábra: A KKV-k digitális érettségi mutatói Magyarországon

Forrás: Bleiber & Tóth, 2023

Összességében elmondható, hogy Magyarországon a digitalizációs folyamat elindult, és bizonyos területeken látványos előrelépés történt, de a teljes szektor szintű átalakulás még nem zárult le. A továbblépéshez elengedhetetlen a tudásmegosztás, a képzési reformok, valamint a technológiai befektetések ösztönzése – különösen a KKV szektorban.

7. Jövőbeli irányok és ajánlások

A digitalizáció nemcsak egy átmeneti trend, hanem a számvitel jövőjét alapjaiban meghatározó folyamat. A technológiai változások gyors üteme miatt a szakmai, oktatási és szabályozási rendszereknek is proaktívan kell alkalmazkodniuk. A következőkben javaslatokat fogalmazok meg az oktatás, vállalati gyakorlat és szakmai szabályozás szintjén, a kutatás eddigi megállapításaira alapozva.

7.1. Oktatás és képzés

A felsőoktatási intézményeknek mielőbb be kell építeniük tanterveikbe a digitális pénzügyi és számviteli kompetenciák fejlesztését. Ez nemcsak a könyvelői szoftverek használatára vonatkozik, hanem a mesterséges intelligencia, a robotizáció, a felhőalapú rendszerek és az adatelemzési eszközök (pl. Power BI, Python-alapú elemzés) megismertetésére is (Bleiber & Tóth, 2023).

Továbbá szükség van ún. *interdiszciplináris* képzésekre, amelyek egyesítik a közgazdaságtant, számvitelt, informatikát és adatetikát. A hallgatóknak nemcsak technikai, hanem etikai és jogi ismeretekre is szükségük van, különösen az automatizált döntéshozatal és adathasználat terén (Kanaparthi, 2024).

7.2. Vállalati gyakorlat

A vállalatok részéről elengedhetetlen a folyamatos kompetenciafejlesztés és a digitális átállás stratégiai kezelése. Célszerű belső továbbképzési programokat indítani a meglévő pénzügyi munkatársak számára, illetve támogató, mentoráló rendszereket kiépíteni a technológiai átállás megkönnyítésére.

Különösen a kis- és középvállalkozások esetében célszerű lenne pályázati forrásokkal és szakmai tanácsadással ösztönözni a digitalizációs beruházásokat. Ezzel csökkenthető lenne a jelenlegi digitális szakadék a nagy- és kisvállalati szektor között (Poser, 2021).

7.3. Szakmai szervezetek és szabályozás

A számviteli kamarák, szakmai egyesületek és szabályozó hatóságok kulcsszerepet játszhatnak abban, hogy irányt mutassanak a digitális kompetenciák meghatározásában és az etikai normák újra értelmezésében. Indokolt lenne hivatalos ajánlásokat kidolgozni az AI-használat kereteiről, illetve képzéseket szervezni a technológiai változásokhoz való alkalmazkodás segítésére.

Egy másik fontos irány a jogszabályi háttér korszerűsítése. Jelenleg a legtöbb országban – így Magyarországon is – a digitális eszközökkel végzett számviteli folyamatok szabályozása csak részlegesen történt meg. A mesterséges intelligencia által generált pénzügyi jelentések, könyvvizsgálatok vagy adóbevallások felelősségi kérdései még nem kellően tisztázottak (Szép, 2022).

7.4. Jövőkép

A számvitel jövője valószínűleg hibrid modellként alakul ki, ahol az emberi szakértelem és a gépi intelligencia együtt dolgozik. Az emberi tényező továbbra is kulcsfontosságú lesz az értelmezésben, etikai döntéshozatalban és stratégiai irány meghatározásában. A digitális eszközök pedig eszközként szolgálnak majd a gyorsabb, átláthatóbb és pontosabb pénzügyi folyamatokhoz.

8. Összegzés

A digitalizáció alapjaiban formálja át a számviteli szakmát, új kihívásokat és lehetőségeket teremtve a pénzügyi szakemberek, vállalatok és szabályozók számára. A technológiai fejlődés – különösen a mesterséges intelligencia, a robotizáció, a felhőalapú megoldások és az adatelemzés – révén a számviteli feladatok automatizáltabbá, pontosabbá és gyorsabbá váltak. Ugyanakkor ezek az átalakulások nem csupán technikai, hanem szakmai, szervezeti és oktatási szinten is jelentős következményekkel járnak.

A kutatás rávilágított arra, hogy a számviteli munkakörök tartalma megváltozik: a hagyományos, manuális adatrögzítő feladatok helyét egyre inkább az elemzői, tanácsadói és döntéstámogató szerepek veszik át. Ennek megfelelően a szakemberektől már nem elegendő a klasszikus könyvelési tudás – elengedhetetlenné vált a digitális kompetenciák, az adatelemzés, a kritikus gondolkodás és az üzleti szemlélet elsajátítása. A számvitel jövője egy *interdiszciplináris szakma*, amely az informatika és a közgazdaságtan határterületén helyezkedik el.

A digitalizáció ugyanakkor nem mentes a kockázatoktól. A munkahelyek automatizációja, az adatbiztonsági kérdések, valamint a technológiai szakadék a kisebb vállalkozások és a nagyvállalatok között olyan problémák, amelyek célzott szakpolitikai és szabályozói beavatkozásokat igényelnek. Emellett fontos lenne a digitális számviteli folyamatok jogi és etikai kereteinek mielőbbi tisztázása is.

A hazai trendek alapján elmondható, hogy Magyarországon a digitalizációs folyamat elindult, különösen a NAV által ösztönzött elektronikus adatszolgáltatási rendszerek bevezetésével. Azonban a kis- és középvállalkozásoknál még jelentős elmaradás tapasztalható a technológiai infrastruktúrában és a humán kompetenciák terén. E különbségek csökkentése érdekében célzott oktatási reformokra, szakmai továbbképzésekre és pénzügyi ösztönzőkre van szükség. A jövő számviteli szakembere tehát nem csupán adatkezelő, hanem digitálisan felkészült, stratégiai gondolkodású, folyamatosan tanuló szakember, aki képes együttműködni intelligens rendszerekkel. A tanulmány megállapításai alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a digitalizáció nem veszélyezteti a számviteli szakma létét, hanem annak *evolúcióját* és *szakmai megújulását* indítja el.

Irodalomjegyzék

- Awang, N. H., Ahmad, N. A., & Ramli, M. N. (2022). *Digitalization of Accounting Profession: An Opportunity or a Risk for Future Accountants?* International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 12(10), 1–15. <https://doi.org/10.6007/IJARBS/v12-i10/15121>
- Barreto, L., Amaral, A., & Pereira, T. (2025). *Advancements in Management Accounting and Digital Technologies: A Systematic Literature Review*. Accounting Forum. (Megjelenés alatt, preprint verzió alapján.)
- Bleiber, A., & Tóth, Zs. (2023). *A számviteli szakemberek digitális kompetenciái – kihívások és lehetőségek*. Közgazdasági Szemle, 70(4), 420–435. <https://doi.org/10.18414/KSZ.2023.4.420>
- Hegedűs, M. (2019). *A digitalizáció hatásai a számviteli és adózási rendszerekre*. Pénzügyi Szemle, 64(2), 143–155.
- Kanaparthi, K. (2024). *The Impact of Blockchain, Artificial Intelligence, and Machine Learning in Financial Accounting*. arXiv preprint arXiv:2401.15715. <https://arxiv.org/abs/2401.15715>
- Poser, A. (2021). *Digitalizáció hatása a vállalatméret szerint – Szakdolgozat*. Budapesti Gazdasági Egyetem. https://dolgozattar.uni-bge.hu/24882/1/Poser_Adrienn_N9KZ29_SZV_Szakdolgozat.pdf
- Szép, M. J. (2022). *A digitalizáció hatása a pénzügyi-számviteli alapszakos hallgatók jövőképeire*. Szakdolgozat, Pannon Egyetem. <https://perepo-dolgozat.uni-pannon.hu/25939>
- Tóth, R. (2021). *A könyvelő szakma digitális forradalma*. Budapesti Corvinus Egyetem, Szakdolgozat.
- World Economic Forum. (2023). *The Future of Jobs Report 2023*. <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2023/>